

GAZETA TRANSILVANIEI.

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminică 8 franci pe an.

Redacţia,
Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIAŢA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov pe an 20 cor., pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 5 cor. Cu dusul acasă: abonamentul regulat. Un număr 10 bani. Inserate: un şir petit 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Ecouri.

Ca ecouri dela adunarea populară dela Arad, remarcăm două voci de presă maghiare, cari din incidentul adunării se ocupă cu chestiunea română. Sunt ziarele şoviniste „Budapesti Hirl.” şi „Pesti Hirl.”, cari se ocupă cu tema naţională în loc de frunte.

„Budapesti Hirl.” îşi publică articolul cu titlu „Cheia chestiei româneşti” şi crede, că cheia este aceea, că noi Românii ne punem nădejdea şi încrederea în Austria şi în Coroană, apoi declarând aceasta, trece la chestiunea împăcării.

Iată pasagiul mai marcant al articolului:

«O singură îmbărbătare şi nădejde au Românii. Credinţa, că Casa domnioloare şi autorităţile politice vieneze le a proabă şi sprijinesc munca, ca şi totul, ce tinde la slăbirea Statului ungar, de oarece este ştiut, că în Viena năzuinţele aceste sunt sprijinite pe faţă de toate partidele politice... Indată-ce se vor vedea, că protecţiunea venită din apropierea tronului e o poveste proastă, şi, că sprijinul vienez e slab şi fără efect, dispare ori-ce piedecă a consimţământului fraşec dintre Unguri şi Români. Acţiunea de împăcare va trebui să se urmeze din ambe părţile. Atât din partea guvernului ca reprezentant al puterii şi punctului de vedere regesc, cât şi din partea şefilor politici ai Românilor. Acţiunea de

impăcare luată în mâni de-o parte de astfel de increzuţi ai Regelui şi Dinastiei, ca şi Héderváry şi Tisza, iar de altă parte de astfel de fruntaşi Români, cari dovedesc aplicare şi au vederi politice, rezultatul urmează necondiţionat... Azi încă ministru Român nu este, notabilităţile sociale şi politice româneşti sunt puţine. Dar îndată ce românimea va progresa în privinţa economică şi socială, vor fi dintre ei şi de aceştia...

Cât de falsă e judecata ziarului imperialist! Dacă Austriicii şi — ca să fim pe placul şoviniştilor — chiar şi Coroana simpatisează cu nizuinţele noastre, nu o fac aceasta pentru slăbirea statului ungar, ci pentru-că în Austria tot mai mult se lăţeşte şi instăpâneşte democraţia, care nu poate privi cu ochi buni şi nu poate simpatiza cu orgiile feudale-aristocratice din Ungaria.

Mai departe nu „povestea proastă” cu sprijinul vienez trebuie să dispară, ci să dispară „orgiile” guvernământului de azi, căci numai atunci se vor putea obli şi netezi căile păcii. Aceasta pace nu se va putea face nici când după sfaturile celor dela „Bud. Hirl.” cari îşi întore mantaua, după cum suflă vântul. Acest ziar a servit şi serveşte ori-ce guvern care ajunge la putere; în chestia noastră naţională când şi când e mai blând, cum e şi articolul din chestiune, ca apoi de alte ori coloanele lui să răsună de articoli războinici şi plini de

ameninţări la adresa noastră. Aşa cu Jidanii şi cu alţii. Astfel, că are dreptate ziarul „Világ” când zice despre „Bud. Hirl.” că acest ziar „în zile, cari au numeri cu soţ, e filosemit, în zile fără soţ e antisemit, ca preoţii să nu o părăsească, dar şi Jidanii să rămână ca abonaţi”.

Halal de astfel de ziare, cari vreau şi ele să contribuie la rezolvirea unei chestiuni atât de grele şi mari!

Tot în asemenea fel scrie şi ziarul lui Andrassy „Pesti Hirl.” dar cu un cerc de idei şi mai restrâns, ca al ortacei sale. „Pesti Hirl.” tăbăreşte pe guvern, zice, că el şi Tisza este de vină, că aspiraţiunile româneşti şi acţiunea românească au luat un nou avânt.

«Dacă ar întreba cineva, — scrie „Pesti Hirl.” — pentru-ce s'a împuternicit acţiunea naţionalistă română, pentru ce au înflorit din nou aspiraţiunile româneşti, de unde au primit Românii încurajarea şi energia trâmbitărei cu putere nouă a pretenţiunilor lor: faptul acesta e a se atribui partidului muncel, dar deosebit părintelui acestui partid, contelui Ştefan Tisza. Tisza şi partidul muncel au permis şi încurajat direct noua organizare naţionalistă a Românilor, prin aceea, că au stat la tocmeală cu fruntaşii lor».

Aşa! Pare că chestiunea română n'a existat înainte de Tisza şi acum el a reînviat-o!

Intrebăm, cum vor putea rezolva

guvernării de azi — între cari e şi Khuen şi Tisza — chestiunea de naţionalitate, dacă ei umblă şi rătăcesc în întunec şi când vrea să li-se arate vre-o rază de lumină, îşi ascund faţa?

Ei nu vreau să porceadă pe o cale dreaptă, căci nu vreau să vadă acea cale, care duce la rezultat. Fac, cum a zis slovacul esprimându-se ungureşte, privesc, privesc, dar nu vreau să vadă: „Nézi, nézi, de nem láti!”

Petiţia de la Vinţ. Marţi în 14 Febr. c. s'a început dezbateră petiţiei, înaintată la Curie de alegătorii români din cercul Vinţului de jos, contra mandatului jidanului Mayer ÖJön, faţă de care candidatul nostru, d-nul Dr. Iuliu Maniu a rămas în minoritate. Pertractarea s'a continuat până Sâmbătă, când s'a sfârşit cu rezultatul dat de noi eri.

Petiţiilor români au avut de advocaţi pe d-nii dr. Erdeli din Budapesta, şi pe dr. D. Sabo din Blaj. Advocatul contrar a cerut să se respingă petiţia pentru greşeli de formă. Cererea îi s'a respins. După aceasta a avut cuvântul d-nul Dr. Erdeli, care a înşirat toate volnicile, ce le-au comis la alegeri agenţii lui Mayer. Cum s'au făcut corupţii, cumpărându-se voturile, cu câte 20—1000 cor. votul. Cum au fost scoşi de prin sate oamenii de încredere ai lui Maniu; cum d-lui Maniu nu îi s'a dat voie să-şi tocmească cărăuşi decât în momentele din urmă ş. a. Faţă de aceasta avocatul lui Mayer a susţinut ne-

FOILETONUL «GAZET. TRANSILVANIEI»

Nitză Spanac

— autorul Părerilor Libere. —

O execuţie analitică-literară

de

Aurel C. Popovici.

V.

Continuându-şi «conceptiile» de literatură arhitectural Spanacchendi zice: *Urmăriţi pe cei fără talent, goniţi pe pangăritorii versului şi pe cei ce-şi speculează în mod neruşinat puţinul dar de a-şi aşterne gândurile pe hârtie, — dar lăsaţi tuturor libertatea creării, căci altfel ne polionim!* (!!..)

Cum dracu să nu ne poticnim dacă tocmai Spanacchendi, indivizii cu «puţinul dar» au neruşinarea a se proclama, ei înşişi, literaţi cu «multul dar»!... Cât pentru recomandăta, ca să urmărim »pe cei fără talent»,... cred că d. Chendi nu o va mai repeta în toată viaţa lui! Câtă vreme nici un om serios nu i-a făcut deosebita onoare, pe care i-o fac eu, de a-l prezenta, cu »colivia lui de idei» cu tot, în faţa publicului, el se putea crede criticul »cu multul dar»... Inşă astăzi, »puţinul dar» şi »multa impertinenţă» îl duc deadreptul în lumea cealaltă, de unde nu mai este reîntorcere. Mai ales că el însuşi susţine (la pag. 143) că nimic nu poate fi mai folositor astăzi: »ca zgândăriră (!) cu condeiul în rana grandomaniei!... Mania însă e o boală care în limba noastră se mai numeşte *nerozie*.

Acum închipuiţi-vă logică şi frază: *rana grandomaniei, adică rana boalei!... Sau boala morbului!... cum a mai zis odată un Spanachid parlamentar, pe care aceasta singură expresie stupidă l'a îngropat, imediat!*

La p. 187 zice:

»Inaintea mea am cartea d-lui Drăghicescu şi în suflet pe d. Drăghicescu însuş. În carte se face psihologia poporului român şi eu fac psihologia d-lui Drăghicescu... chiar de la început d. Drăghicescu ne pierde simpatia personală» (190)!... In altă parte zice: »Gândul nu e rău (der Gedanke ist nicht schlecht!)» căci nu sânt scriitorii cari n'ar avea dreptul să nu râvnească la popularitate... da, după cum nu există fanfaroni cari să nu fie şi imbecili... Şi tot el zice că un scriitor trebuie »să aibă fraza penibil de precisă!... adică o adaptare stupidisimă a locuţiunii germane *peinlich (rein)*!!! In franţuzeşte, de unde noi am luat cuvântul *penibil*, expresia »*style pénible*» însemnează, cum o traduc Nemţii, *geschraubter Styl*... adică: *stil de fanfaron!*... O Spanacchendi, ce frazuri penibile de ridicole!

Vorbind de d. Goga zice că acesta »va duce poezia română cu un pas înainte»!! In altă parte se întreabă: »De ce această lipsă de legătură, de comunicaţiune intimă între public şi numiţii doi?»... freşte şi mai ales: între »numitul unu» Nitză Spanac!

Ian căutaţi să înţelegeţi următorul spanacchendism: »Restul care birue şi dominează, prezentul şi viitorul conducătorilor, e compus din parveniţi» (pag. 230)!... O Spanacchendi!... Pe faţa urmă-

toare găsec tipărită următoarea desvlu-gueală:

»Pagini întregi se citec ca cea mai seacă proză oficială, fără nici o scăpărare de spirit sau de poezie!!!»

Dar ce-i de vină cel ce a scris acele »pagini întregi» dacă Nitză Spanac: *le citeşte »fără nici o scăpărare de spirit sau de poezie»?*... Cum o să fie acel autor răspunzător de tâmpenia logică a unui »critic» care nu ştie scrie un rând »penibil de precis» — fără a se face de râsul lumii?...

Alta, (pag. 233).

»Romantismul este o noţiune foarte largă şi aproape nu e scriitor care să nu fi atins, măcar cu o parte a producţiunilor sale, câmpul floarei albastre!...»

La pag. 132 găsim următoarea »idee» ce nu putea ieşi decât tot dintr'un cap plin de stigleţi:

»Să se ia odată măsuri, ca să ajungem în juste raporturi cu editorii. Căci e prea adevărat că poporul nostru e mic şi numărul cititorilor români e prea redus!», (în traduceri străine nu ne citeşte nimeni) ca să poată asigura operelor o vînzare suficientă traiului tuturor».

Cu alte cuvinte: Statul să silească pe editori să plătească mai bine asemenea spanac literaricesc?... Ce fericire că numărul cetitorilor români »e prea redus»!... Unde ar ajunge poporul nostru dacă s'ar găsi cetitori cari să se înfrupte din »opere» ca ale d-lui Nitză Spanac!... »In traduceri străine nu ne citeşte nimeni»... Apoi dacă nici în traducere românească nu merită să vă cetească cineva!... Ce ar mai fi când »literatul» nostru ar fi tradus şi în limbi

străine! Parcă străinii n'au destule scursături şi gunoae proprii în literatura lor!

Cere apoi ca să se reguleze raporturile scriitorilor cu directorii de ziare, şi constată cu mâhnire că literatura e tot mai mult scoasă din ziarele noastre... »pe când în străinătate, continuă el, foiletonul, numărul de Duminică şi coloana a cincea (!!) aparţin exclusiv literaţilor!... Fireşte, pentrucă câteva ziare evrejeşti au foiletoane şi număr de Duminică, în străinătate asta ci-că e regulă! *Times*, *Daily News*, *Standard*, *Le Figaro* etc. au »foiletoane şi numere de Duminică», cum are *Neue freie Presse* şi *Zeit*?!... Ş'apoi pentrucă în Bucureşti au fost ziare cu o specifică coloană »a cincea», de coprins mai mult sau mai puţin literar, »în străinătate (!!) coloana a cincea» (!!) ar fi aparţinând literaţilor!... »Coloana a cincea» — în ziare ca cele numite mai sus! Inşă fanfaronul nostru vrea să arete că el ştie şi ce este prin presa din străinătate!

Dar Caşavencu nu se lasă cu una cu două. Ascultaţi-l:

»Să înceteze mai întâiu favoritismul Modul cum se distribuie ajutorul de cătră Ministerul cultelor, felul cum se dau serviciu sau sinecure la favoriţi, a făcut o deprimantă impresie în rândurile noastre şi a produs scisiuni şi rivalităţi de priosos... Apoi de ce nu i-a dat Ministerul şi lui un »serviciu»?... Nu era d. Nitză Spanac omul cel mai indicat să facă serviciul de — portar al Ministerului?... Mai ales că are o deosebită »prestanţă» şi ştie vorbi »pe radical»... Nu ar face el o mai bună figură dacă s'ar înfăşura în mantaua de usier decât înfăşurat, cum este, în fel de

Proces de presă. Astăzi să pertractează, la Cluj, patru procese de presă ale d-lui Octavian Goga, pentru articoli apăruiți în «Țara Noastră».

Statuia lui Tolstoi la Paris. Ministrul artelor frumoase al Franței a întocmit un proiect de lege pentru a cere parlamentului un fond în scopul ridicării unei statue a lui Tolstoi la Paris. Statuia va fi cioplită de vestitul sculptor rus, Prințul Trubetzkoi, un admirator și tot odată prieten intim al lui Tolstoi.

Cutremur de pământ. Din Constanti-nopol să telegrafiază, că un puternic cutremur de pământ a fost simțit la Bitolia. La Starowo s'au prăbușit aproape toate casele. O femeie a fost ucisă și alte persoane rănite.

Din Roma încă se telegrafiază cu datul de 6 Februarie:

Azi dimineață la ora 8 și 20 o puternică zguduitură de pământ a fost simțită aci, precum și la Cesena, unde mai multe case au fost crăpate. Această zguduitură a fost simțită la Faenza, Veneția, Siena, Florența, Spezia, Ravenna și Rimini, dar nu a pricinuit nici o pagubă însemnată. La Forei a durat cutremurul 7 secunde. Multe case sunt puțin crăpate, mai multe coșuri s'au prăbușit, sunt două persoane rănite. În urma zguduirii casa Colonna s'a prăbușit, sunt cinci persoane rănite, dintre care două în mod grav.

Sunt mai multe case crăpate.

Surorile Svärdröm, anume d-na Valborg Svärdröm și sora sa Sigrid vor da un concert în Brașov, în 2 Martie n. c. Artiste desăvârșite și cu renume european, surorile Svärdröm ofer amatorilor de muzică acel deliciu, care nu se poate gusta decât de la artiștii conzumați, ceea ce au constatat criticii și ziarile din țările apusene culte. D-na Valborg a cucerit publicul brașovean anul trecut, cu glasul său melodios și neîntrecut. De aceea atragem atenția asupra acestui concert.

Petreceri.

In Brașov. — Comitetul »Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelilor și a soților români meseriași din Brașov«, aranjează o convenire, care se va ține la mese în 12 (25) Februarie 1911, în sala »Hotelului Central« (Nr. 1) cu următorul program:

1. Conferință. 2. Corul Asociațiunii. 3. Declamație. 4. Solo de vioară. 5. Teatru: »Un billet de tramvai«, comedie într-un act. Persoanele: 1. Alexandru Mandragiu,

funcționar la minister. 2. Grigore Mărunțean, prietenul lui Alexandru. 3. Paulina soția lui Alexandru și 4. Kati, servitoare. După acestea dans. *Intrarea este liberă.* Începutul la 8 oare seara. Comitetul aranjator.

NB. Această convenire se aranjează pentru membrii Asociației și familiile lor; sunt însă bineveniți și sprijinitorii și binevoitorii Asociațiunii, cari vor veni ca invitați ai acestor membri.

— Concertul și petrecerea Reuniunii fem. rom. din Brașov dela 14 (27) Febr. este așteptat cu dor de Brașoveni. Credem, că și intelectuali români din jur vor alerga în Brașov, spre a se delecta la această serată artistică. D-na *Tritean* este pentru prima dată oaspele nostru, cu chemarea să ne farmece cu arta, simțul și vocea sa. Va cânta din: Schuman, Widmung, Brahms, Weihnacht, Wagner: Schmerzen, Aria Samson și Dalila, cu orchestra militară, Doine românești de A. Catargi, Dima și Bredicean. Intre piesele din program cântă muzica militară.

— Corul Bisericii Sfintei Treimi de pe Tocile-Brașov, invită la petrecerea populară, ce o aranjează Duminecă în 13 (26) Februarie 1911 în sala cea mare a hotelului »Central« Nr. 1, în beneficiul fondului Corului bisericesc.

Program: 7 puncte cor. Teatru. a) »Nunta Țărănească«, tablou național într-un act de V. Alexandri. b) »Tândală și Dracul«, comedie într-un act de * * și dans.

In Lugoj. — Reuniunea de ajutorare a femeilor române din Lugoj invită la petrecerea dansantă, pe care o aranjează în scop filantropic și va avea loc la 19 Februarie (4 Martie) 1911, în pavilionul »Concordiei«. Este de dorit ca toate damele să apară în costum național românesc.

Cap-Mănăștur. — Tinerimea română din Cap-Mănăștur invită la concertul, împreună cu producțiune teatrală, care se va aranja Duminecă în 26 Februarie 1911 st. n. în ospătăria lui Iuga în Cap-Mănăștur, în favorul înființării unui cor bisericesc. Suprasolviri se primesc la adresa d-lui casier A. Stupariu și se chitează pe cale zaristică.

Program patru puncte cor. »Despre socialism« și »Așa a fost să fie«, piesă populară într-un act de A. Țințariu și joc.

Concurs.

La subsemnatul institut este a se ocupa imediat un post de practicant cu retribuție lunară de 100 cor.

Petițiile instruite cu documentele de calificare și practică sunt a se înainta în termen de 8 zile.

Oluj, 20 Febr. n. 1911.

Direcțiunea »Economului« — Oluj.

Dela societatea română pentru zidirea unei biserici în Viena.

— Mulțămită publică. —

Sprijinul, de care ne învrednicește, publicul românesc, ne întărește tot mai mult în convingerea, că o țintă, fie ea cât de grea, să poate ajunge cu puteri omenești, dacă aceste lucrează în armonie și încredere reciprocă, dacă părțile cari străduiesc spre atingerea unui scop, sunt susținute în lupta lor de către ceilalți membri ai unei națiuni.

Cu vie plăcere aducem la cunoștința publicului românesc ofrandele, ce au încurs dela sfârșitul lui Decembrie până astăzi în cassa societății noastre, ofrande cari pentru viitor se vor fructifica bine prin înălțarea unei lacune în viața noastră ca popor, prin zidirea unei biserici și a unui internat românesc în Viena. Aceste ofrande sunt: Societ. de asigurare »Dacia Română« (București) 1000 cor.; P. S. S. episcopul *Gherasim* din Roman pe lista Nr. 10 — 100 cor; d-l *G. Teodorini* din Dăgășani pe lista Nr. 52 — 189 cor. 20 bani (200 lei); S.-Sa pâr. *I. de Bejan* (Cernăuț) pe lista de Nr. 144 — 22 cor. 50 bani; S.-Sa pâr. *G. Berariu* din Costăna (Buc.) pe lista Nr. 98 — 10 coroane; S.-Sa pâr. *G. Mihaescu* din Solca (Buc.) pe lista Nr. 66 — 25 cor. 44 bani; S.-Sa pâr. *C. Morariu* din Pătrăuți pe Suceava (Buc.) pentru lista Nr. 102, care-a perdut-o, 10 cor; S.-Sa protopresb. *A. Berariu* din Ceahov (Buc.) pe lista Nr. 5 — 100 cor; S.-Sa pâr. *D. Percec* din Dragoiești (Buc.) pe lista Nr. 19 — 33 cor; S.-Sa pâr. *I. Iliuț* din Cașvana (Buc.) pe lista Nr. 57 — 56 cor; S.-Sa pâr. *P. Boca* din Frățanți-Vechi pentru lista Nr. 52 — perdută — 4 cor.

Regretăm, că din cauza mulțimii contribuțiilor de pe liste nu putem publica și numele d-lor cu această ocazie. Aceste se vor tipări însă cu cinste în raportul anual al societății noastre, care va apare pela mijlocul lui Mai a. c.

Mulțumim tuturor, cari ne sprijinesc în atingerea scopului nostru și cu sufletele ridicate mergem înainte pe calea apucată.

Pentru comitetul soc. rom. ort. jubilar-imperial pentru zidirea unei biserici și înființarea unui internat în Viena,

Alexandru Lupu general t. r.

președinte.

Dr. Mihai A. Popovici.

secretar.

Bibliografie.

A apărut revista literară și artistică »Luceafărul« Nr. 4, 1911 cu următorul sum-mar bogat și variat: I. Lupaș: Anonimul... G. Rotică: La o casă... (poezie). Victor Eftimiu: Inșiră-te, Mărgărite... Alice Călugăru: Cântec de fus (poezie). P. Pădure: Trece repede-un volnic... (poezie). Al. Cazaban: Vina »Cochetei«. Vasile Stoica: Trec clipele... (poezie). I. Borcia: Shakespeare: Iuliu Caesar. Em. Gârleanu: Singură, sub cer l... Dări de seamă. Cronică. Ilustrațiuni: Grigorescu: Fețița pescarului și Portret (colecția Carada).

Apollo Bioskop.

Miercuri în 22 și Joi în 23 Februarie: Alcoolul (dramă), scene din romanul lui Zola: Delirium tremens unui lucrător. Cale ferată atârnată (vedere). Onoarea banditului (glume), — rolul principal îl joacă un copil de 5 ani cu un talent artistic. Primăvara (humoristic). L'Algon (Film'd'Art), fiul lui Napoleon la curtea austriacă (rolul cancelarului Metternich). Prietenul bun insuportabil (humor). Vederea Sanmarino. Imprejurimile republicei, muntele Titan cu turnul său istoric, palatul guvernului și momente istorice noi și vechi. Afară din program.

Vineri nu e reprezentare. Sâmbătă și Duminecă program nou.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 21 Febr. În ședința de ieri a comisunii pentru marină a delegațiunii ungare s'a raportat, că din investiri de 312 milioane pentru marină, Ungaria va fi împărțită în proporția votului. În urmă a fost primit proiectul de budget al marinei. Cu aceasta s'a sfârșit desbaterea budgetului.

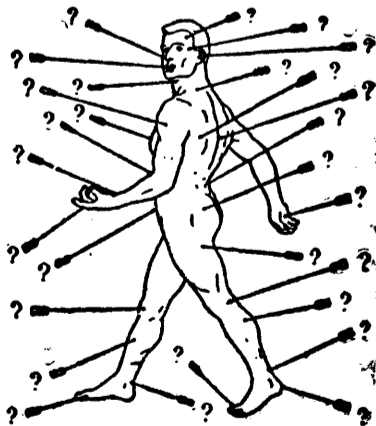
Sofia, 21 Februarie. Cernopejew, șeful organizației revoluționare bulgare a declarat, că această organizație urmărește scopul următor: să organizeze pe Bulgarii din Macedonia spre a fi în stare de a face presiune, la momentul prielnic, asupra lumii oficiale bulgare și a pregăti autonomia Macedoniei, împreună cu Albanezii și celelalte grupuri revoluționare.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Succesorii.

Redactor resp. Ioan Spudercă

Te doare ceva?

I. Elsafluid a lui Feller de tot excelent după experiența multora, alinător de dureri, slăbiciuni vindecă soldina, reuma, nevrositate, junghiuri, influență, dureri de cap, dinți, mijloc, paralisie, slăbiciuni de ochi, migremă și alte multe boale. Elsafluid a lui Feller se aplică cu succes și contra răgușelei, catar, dureri de piept și gât, răceala din cauza curenților. Veritabil numai dacă pe sticlă se află numele »Feller«. 12 sticle mici, 6 duple sau 2 specială costă 5 coroane franco.

II. Mii de oameni folosesc cu succes contra durerii de stomac, sgârșiri, lipsă de poftă de mâncare, vomitură, greață, răgăială, constipație, hemoroide, »Pilule purgative Rhabarber-Elsa a lui Feller«, 6 cutii franco 4 cor.

A se feri de imitație. Adresa scrisă curat E. V. Feller, Hofapotheke in Stubica (Zentrale N. 122 Agrarier komitat.) (1191,1—30.)

am arătat, despre »legendarul cioban care-și usucă obielele în lună«, el care numește ziarul »Românul« — »singura brânză națională«, el care în »Impresii« vorbește de »scuiatul publicului în o-braz«; el care zice despre alți scriitori: »Șapoi să nu-i răstignești pe roatele morilor de vânt, să le troznească oasele?« (p. 171)... Și un asemenea suflet de — bris prost, brutal și impertinent își bate joc de bărbații din comitetul național, de o mulțime de oameni de seamă din viața noastră publică! Cum nu, dacă i s'a permis »a se opri asupra paginilor »Tribunei« și a-și expune acolo »colivia de idei« și cizmele sale pline de »spirit literar«!

De oarece nu știe deosebirea de construcție între o propoziție afirmativă și una interogativă, găsim la el următoarele propoziții caraghioase: »Este el un merit de ajuns a fi poetul unei provincii etc.« »Era aceea o epocă de tinerețe și desburdălnicie«. 205. »Sunt aceste două caractere de femei, reprezentând două lumi deosebite, două morale etc, 224. »Au fost aceștia zece ani de muncă uimitoare«... Alte frumuseți stilistice: »Căci da, e ca o poveste priveliște«. »Căci da, publicul nostru a început să aibă« etc. Seminarile le numește »fabrici de popi și de dascăli«.

Pe un scriitor prost și ignorant îl cunoști și după felul lui de a înțelege oportunitatea și valoarea citatelor. Pentru un lucru în deobște cunoscut, nu se citează autori. Dar Nitză Spanac vrea să ne arete că știe carte și de aceea ne învață și pe noi că »oile au obiceiul de a se lua pe urma berbecului ori unde s'ar duce acesta!... Spre a ne dovedi... ce temeinică este această a sa presupunere... filosofică-

științifică-literară, el traduce, probabil din vre'un foileton nemțesc, următoarea tartină:

»De-odată, fără nici un cuvânt, Panurge prinde o oaiie și o aruncă în mare. Și toate celelalte oi sar, una câte una, după tovarășa lor, behăind în acelaș ton. A fost o adevărată întrecere și nu era cu puțință să le oprești. Pentru că oile, pre cum știți, au obiceiul să plece pe urmele berbecului, ori unde s'ar duce. Iar Aristotel în cartea a noua a istoriei dobitoacelor spune, că nu-s dobitoace mai proaste pe lume ca oile.

Povestea aceasta e a lui Rabelais, iar renumitul scriitor olandez Multatuli pare că ar voi să continue firul povestii, zicând» etc....

După aceea mai citează pe »spiritualul critic Brandes«!!!... Citate lungi și anoste din Rabelais, din Multatuli, din Brandes ca »autorul« să ne spună — că oile se iau după o oaiie!!!. Câtă »originalitate!... Ce adâncime logică!... Ce erudiție!... Numai că ilariantul Nitză a uitat să citeze adevărata autoritate în »chestie«: pe simpaticul nostru oier, pe Badaea Cârțan!... Auziți, oameni buni: un »literat«, un »critic literar«, care citează pe Rabelais, pe Aristotel pe Multatuli, pe Brandes într-o »chestie« în care Cârțan e un specialist neasemanat mai mare decât ei toți!... într-o »chestie«, pe care o știu, de veacuri, și din copilărie, toți Români!!!. O, Spanacchendi!

Minunată este și următoarea desvulguală (pag. 148). Ian citiți-o vă rog:

»Obicinuiți a lua de-a gata judecata străină și obicinuiți a avea deplină încredere în puterea de discernământ și în onestitatea de simțire a altora, ei nu mai controlează nimic. Ei formează acel bagaj,

— ușor de cucerit cu o bucățică de zahăr sau cu un cuvânt dătător de nădejde, — din care ori-ce viclean demagog, ori ce vânător de noroc și de popularitate, își poate constitui o armată!!!...

Ecac: cufere, cutii, gente, umbrele, cu un cuvânt: un bagaj ce se cucerește »cu o bucățică de zahăr« și din cari cufere, cutii, gente, umbrele se poate constitui o armată!!!!...

Și iată cum Nitză Spanac, — printr-o »misericordioasă evoluție în timp și spațiu«... — a ajuns generalul unei armate de cufere, de cutii, de gente și umbrele!.. Iată-l pe Spanacchendi călare pe un cufăr sau pe o umbrelă, iată-l în poza lui de năstrujnic gherareș al armatei sale de »bohemi« împachetați în cuferele și gentele »literaturei«!!!..

Cred că după aceste irecuzabile dovezi despre ignoranța și îngânfătura nerodă a acestui individ, pot renunța la sacul meu încă plin de notițe relative la el. Dar când i-aș lua la analiză și celelalte trei volume de spanac »literaricesc«?!

Și un asemenea fleac de om, acest nimenea în politica și în literatura românească, acest cociș mojit care se grozăvește că și în palatul Carmen Sylvei: »a pus opinca în prag«,... acest tip de denunțiant și de faimos clevetitor chiar și al femeilor — e azi factorul principal al »Tribunei«!

Dacă »Tribuna« a ajuns în situația în care a ajuns, — pe Lichendi să-l injure, nu pe cei ce s'au indignat de când un Spanacchendi s'a apucat să dea el direcții unui comitet, unui partid, unei întregi clase de oameni înțelepți, activi și onorabili.

Insoțirea de credit din Grid.

Convocare.

Onorații membrii ai societății „Insoțirea de credit din Grid” să invite la

la adunare generală ordinară,

care se va ține în Grid la 12 Martie 1911 st. n. la 2 oare p. m. în localul institutului.

Obiectele de pertractat:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere, darea absolutului.
2. Examinarea și statorirea bilanțului pro 1910.
3. Decis în privința venitului curat.
4. Esmiterea a 2 membrii pentru verificarea procesului verbal.

În decursul anului expirat au intrat în societatea noastră 19 membrii noi și au repășit 2, așa că cu finea anului 1910 societatea noastră constă din 55 de membrii, reprezentând 61 de cvote.

Direcțiunea.

Contul Bilanț pro 1910. — Mérlegyszámbla 1910 évre.

ACTIVE — VAGYON		Cor.	fil.	PASIVE — TEHER		Cor.	fil.
Cassa în numărar Készpénz		622	61	Capital societar — Alaptőke		7320	—
Cambii — Váltók		21622	35	Reescompt — Visszleszámitolás		30000	—
Obligațiuni — Kötelezvények		1695	35	Diverse conturi creditoare — Különléle hi-			
Spese de fondare — Alapítási költségek		497	32	helező számlák		2152	80
Mobilier — Felszerelés 250—				Interese transitorii — Átmeneti kamatok		297	—
10% amortizare — 10% leírás 25—		225	—	Profit curat — Tiszta nyereség		1042	83
Credit de cont-curent — Folyó számla hitel		7700	—				
Realități — Ingatlanok		8450	—				
		40812	63			40812	63

Contul Profit și Perdere pro 1910. — Nyereség és Veszteségszámbla 1910 évre.

SPESE — KIADÁSOK		Cor.	fil.	VENITE — BEVÉTELEK		Cor.	fil.
Interese de reescompt — Visszleszámito-		1289	94	Interese — Kamatok:			
lasi kamatok				la cambiile escomptate — leszám. vál-			
Spese și porto — Költségek		163	23	tók után		1543	53
Spese de fondare — Alapítási költségek		331	54	la cont-curent — folyó számlák után		1359	01
Chirie — Házbér		50	—				
Amortizare la mobilier — Leírás a felsze-							
relés számlán		25	—				
Profit curat — Tiszta nyereség		1042	83				
		2902	54			2902	54

Grid, în 15 Februarie 1911.

Leonte Drăghiciu, președinte—elnök.

Grid, 1911 évi február hó 15-én.

George Boeriu, cassar — pénztárnok

Membrii direcțiunii: — Az igazgatóság tagjai:

Itariu Boeriu, Neculae Drăghiciu, George I. Boeriu, George Iosif Drăghiciu, Neculae Modorcea.

Comitetul de supraveghere — A felügyelő bizottság:

S'a revăzut și aflat în consonanță cu cărțile purtate în deplină ordine. — Felülvizsgáltatott és a teljes rendben vezetett könyvekkel összhangzónak találtatott.

Grid, în 15 Februarie 1911

George Boeriu, Pantilimon Drăghiciu, David Boeriu, Petru Boeriu, Candit Boeriu.

THE CAMPBELL
 Fabrică de motoare cu renume mondial, livrează cele mai bune reconstruite și durabile
BENZIN-MOTOARE || GAS-LOCOMOBILE
 Uleu crud- || ASUGATIV-
 Cea mai eficientă } funcționare.
 > > sigură }
 > > netulburată }
 Prețuri ieftine. = Condițiuni de plată favorabile. = Garanție în toată privința.
 Representant General:
Korányi Victor BUDAPESTA VI, Liszt Ferencz-tér No. 9, Telefon 64-84

Friedrich Reiser.
 Strungar de lux, Magazin cu articole de galanterie,
Brașov strada Vămiei Nr. 31.
 recomandă depositul său bogat asortat cu umbrele, corturi, articole de lux, tot soiul de instrumente muzicale, gramophone, plache, cele mai nouă ampe de buzunar. Asortiment bogat de gentuțe moderne de mână pentru dame. 1926. 1—80.

Asigurare!

O bancă de asigurare populară caută achiziționari capabili pe lângă salariu fix și proviziune. Pentru începători neversăți în afacere retribuție părăd calificativă. Oferte cu referențe și copii de atestate să se trimită sub cifre „POPULAR” la administrațiunea acestei foi. 945. 1—6.

Contra tusei, răgușelei și catarului are efect mai bun

Bomboane Pemete ale lui RETHY

a se observa, ca la cumpărare să se ceară, expres Bomboane Rethy, deoarece sunt multe imitații rele.

1 Carton 60 bani.

Să cumpărăm numai Pemete bomboane

PENTRU COMBATEREA anemiei galbănărei, slăbiciunii generală, mistuire grea, lipsă de apetit, nervositate, friguri, este probat și cu efect Vinul feruginos China

Se capătă la producător:

farmacia V. Klein, Brașov,

MIHAEL MOSSER,
 Prima fabrică de biciclete în Ardeal, Brașov, Strada Porții Nr. 39.
 Deposit de mașini de cusut.
 Cel mai mare Atelier de reparaturi pentru biciclete și mașini de cusut.
 Reprezentantul fabricelor vestite de automobile. Garaj pentru Automobile.

Hotel Central

Nr. 1

Renovat din nou, odăi frumoase și sănătoase. Prețurile dela 2 coroane în sus. Sală mare pentru nunți, banchete, baluri, concerte, etc. Bucătărie renumită. Restaurant în Grădina Hotelului. Vinuri curate de Ardeal, Bere Steinbruch, Serviciu prompt. Omnibus pentru gară la toate trenurile. IOSEF WYHANEK, Hoteller

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în **Budapesta birou de informații** și

Agentura Românească

Orice informație relativ la petițiile foaite la minister și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2—3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbes n persvană cu referențal cauzei și rog rezolvire favorabilă. Fac tot felul de mijloci comerciale și comande. Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu.

Budapest, Lajos utca 141, III. 19

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei” se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar. Administr. -Gazetei Trans.